

Smittesikring:

- Gener utenfra er nødvendig

Geitedagene 2015

Thor Blichfeldt

Avls- og seminsjef

Norsk Sau og Geit

Hvis jeg hadde vært geitebonde (1)

- Sanert og i full produksjon

Produksjon ← → Rase

- Geitemelk
 - Norsk melkegeit
 - Fransk Alpin
- Geitekjøtt
 - Melkegeit
 - Boer
 - Krysninger
 - Halve flokken – max
- Andre husdyr
 - Sau
 - Storfe
 - Alpakka

Sjukdomsrisiko ← → Dyrevelferd og Økonomi

- Hovedproduksjonen
 - Velge risikonivå
 - Risikostyring
- De andre produksjonene
 - **Må IKKE øke risikonivået !!!**
- Hvem har jeg ansvaret for?
 - Min egen bedrift
 - Geitenæringa
 - Norsk landbruk

Hvis jeg hadde vært geitebonde (2)

- Smitterisiko

Smittsomme sjukdommer

- Krysser grenser
 - Land
 - Region
 - Fylke
 - Gård
- Krysser dyrslag
 - Sau
 - Storfe
 - Kamelider (alpakka osv)

Hva er «smittsomt»

- «De offentlige sjukdommene»
 - Paratuberkulose
 - CAE
 - Byllesyke
 - Fotråde
- Alle de andre
 - Munnskurv
 - Parasitter
 - Jurbetennelsesbakterier
 - Osv

Hvis jeg hadde vært geitebonde (3)

- Smitterisiko

Genstyring

- Ikke mulig å være selvforsynt med gener
 - Innavl
 - Avlsframgang
- Genkjøper (bruksbesetning)
 - ~~Geiter (blir antakelig forbudt)~~
 - ~~Embryo (for dyrt)~~
 - Sæd
 - Bukker
- Genselger (avlsbesetning)
 - Bukker til naturlig paring
 - Bukker til semin

**En livdyrselger er IKKE
en livdyrkjøper,
for det gir for stor
smittespredningsrisiko**

Risikostyring – egen og andres

- Ting går galt
 - Må få minst mulig konsekvenser
- God overvåkning
 - CAE, byllesyke, paratuberkulose
 - Fotråde
 - Munnskurv
 - Parasitter
- Små isolerte «smittegrupper»
 - En livdyrselger (avlsbesetning) forsyner et begrenset antall kjøpere
 - En livdyrkjøper kjøper fra én og kun én livdyrselger

Avls- og helsepyramider - melkegeit

**Næringa og den enkelte
geiteholder må ha en
bevisst «genpolitikk»**

- 260 melkebesetninger
 - 60 avlsbesetninger
 - 200 bruksbesetninger
 - 3,3 bruksbesetninger per avlsbesetning
- I praksis
 - En avlsbesetning selger bukker til max 10 bruksbesetninger
 - En bruksbesetning kjøper fra kun en avlsbestning
 - **Faste avtaler**

Eksempler:

- Avlsbesetning - 100 geiter
 - 75 bukkekje i året
 - 20 kåra – 15 for salg
 - Avlsverdi 115+
 - «femmer-bukk»
 - Jur på mora
- Bruksbesetn. - 100 geiter
 - Bukker i paring
 - Kjøper 2 (3) nye ungbukker hvert år
 - Har også eldre bukker fra tidligere år?